

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Iaroslav Șarupici cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit ca fiind depus în afara termenului legal apelul înaintat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,

c o n s t a t ă:

La 16 ianuarie 2019, prin intermediul poștei (f.d.8), ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iaroslav Șarupici, solicitând încasarea datoriei în sumă de 6004,75 de lei, cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1000,00 de lei și încasarea taxei de stat în sumă de 270,00 de lei. Ulterior, prin cerere, reclamantul a solicitat încasarea cheltuielilor pentru citarea publică pârâtului, conform actului anexat.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Iaroslav Șarupici cu privire la încasarea sumelor bănești.

La 26 ianuarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.62), ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel și casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin încheierea din 17 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul înaintat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov împotriva hotărârii din 28

octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 21 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d.86), ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 17 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că, la depunerea cererii de chemare în judecată, a solicitat examinarea cauzei în lipsă cu remiterea copieii hotărârii. De hotărârea din 28 octombrie 2020 a luat cunoștință la data de 15 ianuarie 2021. Or, aceasta a fost expediată peste 79 de zile de la data pronunțării dispozitivului, contrar prevederilor art. 236 alin.(4) Cod de procedură civilă. Respectiv, această împrejurare a dus la imposibilitatea depunerii apelului în termen de 30 de zile, iar prin prisma art. 13 al CEDO, constituie temei de repunere în termen. Termenul pentru declararea apelului a început a curge la 16 ianuarie 2021 și a expirat la 15 februarie 2021, iar cererea de apel a fost depusă în interiorul termenului. Astfel, a considerat că instanța de apel eronat a susținut că, nu a fost motivat temeiul de repunere în termenul de declarare a apelului, în situația în care a fost în imposibilitatea de a îndeplini actul procedural. Instanța de apel eronat a afirmat că apelul a fost înaintat peste termen.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului la 28 mai 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.90), iar corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „plecat” (f.d.92-93).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 17 martie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 21 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d.86).

Materialele cauzei atestă expedierea copia încheierii instanței de apel către participanții la proces, prin scrisoarea de însoțire datată cu 22 martie 2021 (f.d.82), însă lipsesc date despre recepționarea acestei de către recurent. Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Iaroslav Șarupici cu privire la încasarea sumelor bănești, a fost pronunțat la 28 octombrie 2020 (f.d.58).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, din motivele ce succed.

Colegiul învederează că art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În continuare, Colegiul iterează că, cererea de apel împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă la 26 ianuarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.62), de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov (f.d.60-61).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 17 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a respins cererea depusă de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și a restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul înaintat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.76-81).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Recurentul/reclamantul a invocat că la depunerea cererii de chemare în judecată a solicitat examinarea cauzei în lipsă cu remiterea copieii hotărârii judecătorești.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 28 octombrie 2020 (f.d.58), însă cererea de apel a fost depusă la 26 ianuarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.62), de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov (f.d.60-61)

Având în vedere prevederile art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării

dispozitivului hotărârii judecătorești, Colegiul reține ca fiind justificată constatarea instanței de apel precum că apelul a fost declarat cu depășirea termenului de 30 de zile, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 28 octombrie 2020.

Or, în conformitate cu art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Subsecvent, Colegiul consideră că, argumentul recurentului precum că a luat cunoștință la data de 15 ianuarie 2021 de hotărârea judecătorească din 28 octombrie 2020, nu poate constitui temei de repunere în termen, în situația în care termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești.

Or, în temeiul art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, prin scrisoarea de însoțire datată cu 04 noiembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a expediat către participanții la proces copia dispozitivului hotărârii judecătorești din 28 octombrie 2020 (f.d.59).

De altfel, însuși litigiul a fost inițiat la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, ceea ce denotă că cunoștea despre existența procesului civil.

Totodată, deși, reclamantul, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov, a solicitat examinarea cauzei în lipsa reclamantului, prima instanța a respectat procedura de înștiințare legală a părților, inclusiv a avocatului Natalia Covaliov, expediind înștiințări despre data și ora ședințelor de judecată din 25 septembrie 2019 ora 16:00, 10 decembrie 2019 ora 12:30, 28 octombrie 2020 ora 15:30 (f.d.39-40, 44, 47-48).

Mai mult, prin cererea depusă la 10 februarie 2020, prin intermediul poștei (f.d.54), înregistrată la 11 februarie 2020, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a anexat dovadă de citare publică a pârâtului, în temeiul art. 108 Cod de procedură civilă, a solicitat examinarea cauzei în lipsa reclamantului și încasarea cheltuielilor pentru citarea publică, conform actului anexat (f.d.50-53).

În conformitate cu art. 75 alin.(4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Cu referire la argumentul recurentului precum că, prima instanță contrar prevederilor art. 236 alin.(4) Cod de procedură civilă, a expediat mai târziu de 5 zile dispozitivului hotărârii judecătorești, ceea ce ar fi dus la imposibilitatea declarării în interior termenului legal al apelului, Colegiul notează că, recurentul nu a prezentat confirmări în acest sens.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că solicitarea reclamantului de repunere în termenul pentru declararea apelului nu a fost confirmată prin probe justificative care ar dovedi imposibilitatea îndeplinirii actului în termen.

Drept urmare, neconformarea de către apelantul/recurentul prevederilor legale nu poate fi pusă pe seama instanței, în situația în care nu este exclusă obligația

părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul iterează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza *Teuschler v. Germania* (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza *Agapito Maestre Sanchez v. Spania*, 29608/02, 04 mai 2004).

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind justificată ipoteza instanței de apel precum că lipsesc probe ce ar confirma imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul prevăzut de art. 362 Cod de procedură civilă, or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelantului.

În altă ordine de idei, recurentul nu aduce anumite argumente care să denote încălcări care ar fi fost admise de instanța de apel la emiterea încheierii contestate. Instanța de apel la soluționarea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului a rezultat din materialele cauzei în raport cu normele de drept procedural.

Adițional, Colegiul evidențiază că, recurentul nu a prezentat probe concludente în confirmarea imposibilității contestării actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege și nu a justificat omiterea acestuia prin probe, or, legiuitorul a indicat expres că repunerea în termen este admisă în cazul omiterii termenului din motive întemeiate.

Odată ce legiuitorul a stabilit un termen strict de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii pentru exercitarea căii de atac-apelul, recurentul nu a avut decât obligația de a se conforma acestui termen.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Concomitent, Colegiul accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Respectiv, Colegiul apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen pentru declararea apelului. Subsecvent, este întemeiată dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevant și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art.13

CEDO, Colegiul relevă că circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov.

Se menține încheierea din 17 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Iaroslav Șarupici cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat